СҮХБААТАР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Сүхбаатар аймгийн Эрдэнэцагаан сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: СБА-2024/008/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Баруун-Урт хот

2025 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор: Г.Даваа

Утас: 70518369 Цахим хаяг: narantuyam@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Ц.Нарантуяа

Утас: 70512123 Цахим хаяг: davaag@audit.gov.mn

Аудитор: О.Барчидгүнсэн

Утас: 70512127 Цахим хаяг:barchidgunseno @audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ 4

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ 6

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА......................... Error! Bookmark not defined.

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа..................... Error! Bookmark not defined.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин .... Error! Bookmark not defined.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал .... Error! Bookmark not defined.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд .. Error! Bookmark not defined.

3.5 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт................. Error! Bookmark not defined.

3.5.1 Мөнгөн хөрөнгө...................................... Error! Bookmark not defined.

3.5.2 Авлага.. Error! Bookmark not defined.

3.5.3 Бараа материал...................................... Error! Bookmark not defined.

3.5.4 Үндсэн хөрөнгө .... Error! Bookmark not defined.

3.5.5 Өр төлбөр... Error! Bookmark not defined.

3.5.6 Засгийн газрын хувь оролцоо......................... Error! Bookmark not defined.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв............. Error! Bookmark not defined.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт .... Error! Bookmark not defined.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл................................... Error! Bookmark not defined.

3.*6.3 Нэмэлт төсөв* .... **Error! Bookmark not defined.**

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН... Error! Bookmark not defined.

4.1 Ерөнхий зүйл.. Error! Bookmark not defined.

4.2 Материаллаг байдал .... Error! Bookmark not defined.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт............. Error! Bookmark not defined.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал .... Error! Bookmark not defined.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт .... Error! Bookmark not defined.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд .... Error! Bookmark not defined.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт...... Error! Bookmark not defined.

4.5.1 Завсрын аудитын талаар.............................. Error! Bookmark not defined.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн Error! Bookmark not defined.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ 15

5.1 Албан шаардлага.. 15

5.2 Зөвлөмж.. 15

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ 16

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ЗДНХ,	Засаг даргын нөөц хөрөнгө
ОНХСангийн	Орон нутгийн хөгжлийн сан
ОНӨААТҮГ	Орон нутгийн өмчийн аж ахуй тооцоот үйлдвэрийн газар

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

СҮХБААТАР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
6 давхарт, Нутгийн удирдлагын 2 дугаар байр,
Балдан-Осорын гудамж, 7 дугаар баг,
Баруун-Урт сум, Сүхбаатар аймаг, 22075
Утас: (976) 70518396
Цахим шуудан: sukhbaatar@audit.gov.mn

2025.03.25 № 336

танай __________-ны №__________-т

СҮХБААТАР АЙМГИЙН
ЭРДЭНЭЦАГААН СУМЫН ЗАСАГ
ДАРГА Ч.АЛДАРБАТ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.3-д заасны дагуу Сүхбаатар аймгийн Эрдэнэцагаан сумын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр нэгтгэсэн санхүүгийн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Сумын ИТХ-ын шийдвэрээр 2024 оны малд ногдуулах албан татварын орлогыг тэглэсэн боловч өмнөх онуудад хамаарах 195.1 сая төгрөгийн орлогыг төсөвт төвлөрүүлээгүй нь төсвийн зарлагад сөрөг нөлөөлөл бий болсон байна.

Аудитын гол асуудал

Тайлант онд 8 хөтөлбөр, арга хэмжээнд 6,210.5 сая төгрөгийг зарцуулахаар төлөвлөснөөс, гүйцэтгэл 69.3 хувь буюу урсгал зардалд 2,057.9 сая, хөрөнгийн зардалд 2,247.0 сая нийт 4,304.9 сая төгрөгийг зарцуулсан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Эрдэнэцагаан сумын Засаг даргын 2024 оны үйл ажиллагааны хяналт, шинжилгээ, үнэлгээний дүн 72.3 хувьтай байгаа нь төлөвлөгөөний биелэлт, бодлогын уялдаа, хүний нөөцийн чадавхи, гадаад хүчин зүйлсээс хамаарч, улмаар төрийн үйлчилгээний хүртээмж, иргэдийн итгэл, бодлогын хэрэгжилтэд нөлөөлөх нөхцөл байдал үүсгэсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Г.ДАВАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1,809,187,390.02**	**2,460,293,281.57**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	**1,167,013,689.78**	**1,856,605,080.74**
31200	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	**1,167,013,689.78**	**1,856,605,080.74**
31210	**Төгрөг**	**1,167,013,689.78**	**1,856,605,080.74**
31211	Төрийн сангийн харилцах	1,166,610,834.39	1,856,437,851.43
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	402,855.39	167,229.31
33	**АВЛАГА**	**500,841,241.64**	**352,959,384.23**
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	1,100,000.00	0
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	86,400,912.24	26,000,000.00
33400	Зээлийн хүүгийн авлага	12,320,516.55	4,906,377.70
33500	**Бусад авлага**	**157,814,336.70**	**322,053,006.53**
33510	Байгууллагаас авах авлага	6,013,936.70	136,433,391.53
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	151,800,400.00	185,619,615.00
33600	**Зээлийн авлага**	**243,205,476.15**	**0**
33610	**Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага**	**243,205,476.15**	**0**
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	243,205,476.15	0
34	**УРЬДЧИЛГАА**	**200,000.00**	**0**
34710	**Урьдчилгаа тооцоо**	**200,000.00**	**0**
34713	Цалингийн урьдчилгаа	200,000.00	0
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**141,132,458.60**	**250,728,816.60**
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	11,380,944.60	25,460,000.00
35400	**Хангамжийн материал**	**100,191,514.00**	**216,268,816.60**
35410	Бичиг хэргийн материал	158,980.00	27,423,880.00
35420	Аж ахуйн материал	56,474,765.00	141,422,785.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	12,821,800.00	15,197,099.60
35440	Түлш, шатах тослох материал	8,401.00	1,497,484.00
35470	Бусад хангамжийн материал	30,727,568.00	30,727,568.00
35600	Мал амьтад	29,560,000.00	9,000,000.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**2,312,870,133.69**	**2,874,837,047.34**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**2,312,870,133.69**	**2,874,837,047.34**
39200	**Биет хөрөнгө**	**2,264,398,133.69**	**2,826,365,047.34**
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,617,135,642.93	1,759,106,090.93
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-364,832,565.83	-405,744,287.83
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	546,879,600.00	740,479,600.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-265,767,933.08	-308,243,349.80
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	403,369,038.00	481,931,637.55
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-241,775,956.63	-278,597,791.74
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	82,477,590.00	202,693,572.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-42,720,913.93	-49,523,954.38
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	39,467,777.58	59,467,777.58
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	-15,787,111.20	-18,997,194.54
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	623,067,330.00	796,519,077.08
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-117,114,364.15	-152,726,129.51
39300	**Биет бус хөрөнгө**	**48,472,000.00**	**48,472,000.00**
39301	Програм хангамж	1,390,000.00	1,390,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-400,000.00	-400,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	47,482,000.00	47,482,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**4,122,057,523.71**	**5,335,130,328.91**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**361,042,872.31**	**406,702,263.24**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	**361,042,872.31**	**406,702,263.24**
41300	**Өглөг**	**302,114,585.30**	**349,956,505.38**
41360	**Бусад өглөг**	**302,114,585.30**	**349,956,505.38**

41361	Байгууллагад төлөх өглөг	298,098,234.72	291,945,785.14
41363	Татварын өглөг /ТӨҮГ/	4,016,350.58	7,467,994.09
41366	Дансны өглөг /ТӨҮГ/	0	50,542,726.15
41400	**Урьдчилж орсон орлого**	**58,928,287.01**	**56,745,757.86**
41440	Бусад урьдчилж орсон орлого	58,928,287.01	56,745,757.86
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**3,761,014,651.40**	**4,928,428,065.67**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**3,761,014,651.40**	**4,928,428,065.67**
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	297,674,887.82	297,674,887.82
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	297,674,887.82	297,674,887.82
51200	**Хуримтлагдсан үр дүн**	**3,057,880,479.00**	**4,225,293,893.27**
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	2,122,144,791.71	3,023,947,240.56
51220	Тайлант үеийн үр дүн	935,735,687.29	1,201,346,652.71
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	405,459,284.58	405,459,284.58
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**4,122,057,523.71**	**5,335,130,328.91**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**6,480,016,147.18**	**8,881,485,443.96**
11	**ТАТВАРЫН ОРЛОГО**	**1,483,373,386.94**	**2,018,564,446.01**
110	**Орлогын албан татвар**	**904,541,721.62**	**1,617,272,932.47**
1100	**Хувь хүний орлогын албан татвар**	**904,541,721.62**	**1,617,272,932.47**
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	832,949,480.81	1,220,158,286.52
110002	Үйл ажиллагааны орлого	7,627,022.03	11,475,694.88
110003	Хөрөнгийн орлого	59,384,223.64	78,938,097.24
110008	Шууд бус орлого	4,580,995.14	306,700,853.83
113	**Хөрөнгийн албан татвар**	**164,074,023.32**	**123,149,855.54**
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	23,064,423.32	24,710,355.54
113002	Бууны албан татвар	2,810,000.00	3,538,000.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	138,199,600.00	94,901,500.00
118	**Бусад татвар, төлбөр, хураамж**	**414,757,642.00**	**278,141,658.00**
1180	**Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж**	**5,795,900.00**	**5,687,280.00**
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	4,092,200.00	4,990,280.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	1,703,700.00	697,000.00
1181	**Газрын төлбөр**	**301,530,880.00**	**136,613,379.00**
118101	Газрын төлбөр	301,530,880.00	136,613,379.00
1182	**Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр**	**107,430,862.00**	**135,840,999.00**
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	500,000.00	0
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	222,000.00	243,756.00
118204	Байгалийн ургамлын нөөц ашигласны төлбөр	106,708,862.00	135,597,243.00
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**920,739,796.30**	**1,413,455,320.77**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**920,739,796.30**	**1,409,835,320.77**
120003	Торгуулийн орлого	53,860,000.00	61,316,868.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**9,134,145.00**	**7,414,138.85**
1200046	Зээлийн хүүгийн орлого	9,134,145.00	7,414,138.85
120005	Түрээсийн орлого	6,323,500.00	8,698,000.00
120009	Бусад орлого	200,234,263.00	295,230,552.00
120010	Борлуулалтын орлого (Цэвэр) /ТӨҮГ/	271,641,720.30	419,791,118.84
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	325,236,600.00	602,540,193.08
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	54,309,568.00	14,844,450.00
122	**Тусламжийн орлого**	**0**	**3,620,000.00**
122001	Хандив тусламж /дотоод/	0	3,620,000.00

13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**4,075,902,963.94**	**5,449,465,677.18**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**1,536,230,000.00**	**2,237,877,800.00**
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	1,536,230,000.00	2,237,877,800.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**53,866,089.00**	**345,533,292.56**
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	5,000,000.00	182,320,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	100,000.00	20,020,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	4,983,900.00	4,379,840.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	43,782,189.00	138,813,452.56
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**2,485,706,874.94**	**2,865,954,584.62**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,802,594,500.00	2,295,574,360.00
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	104,148,874.94	147,916,924.62
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	578,963,500.00	422,463,300.00
1330	**Төсвийн захирагчдаас**	**100,000.00**	**100,000.00**
133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	100,000.00	100,000.00
II	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**4,078,548,551.06**	**5,433,130,837.25**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**4,078,548,551.06**	**5,433,130,837.25**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**2,152,239,076.12**	**2,894,492,520.13**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**809,780,678.25**	**1,190,188,917.75**
210101	Үндсэн цалин	493,511,801.81	672,313,546.33
210102	Нэмэгдэл	200,361,701.98	404,886,158.39
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	18,013,534.52	48,707,567.21
210104	Урамшуулал	82,664,108.87	51,463,200.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	15,229,531.07	12,818,445.82
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**97,433,219.29**	**147,246,908.88**
210201	Тэтгэврийн даатгал	66,696,116.55	101,301,265.06
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,838,118.98	12,318,252.68
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,270,432.79	8,014,752.68
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,507,872.02	2,785,647.16
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	15,120,678.95	22,826,991.30
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**71,728,335.68**	**541,877,187.69**
210301	Гэрэл, цахилгаан	29,664,248.18	72,740,780.92
210302	Түлш, халаалт	41,464,087.50	459,420,906.77
210303	Цэвэр, бохир ус	600,000.00	9,715,500.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**116,999,116.84**	**166,761,701.95**
210401	Бичиг хэрэг	9,877,909.00	10,573,962.00
210402	Тээвэр, шатахуун	56,783,356.00	112,009,539.89
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,745,921.84	3,941,200.00
210404	Ном, хэвлэл	3,279,000.00	1,246,500.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,703,200.00	997,500.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,166,700.00	2,620,500.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	15,341,600.00	34,962,500.06
210408	Бараа материал акталсны зардал	19,101,430.00	410,000.00
2105	**Нормативт зардал**	**4,775,000.00**	**1,607,200.00**

210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	0	19,200.00
210502	Хоол, хүнс	745,000.00	0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,030,000.00	1,588,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**56,044,900.00**	**119,864,710.13**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	28,706,900.00	72,454,230.13
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,085,000.00	250,000.00
210604	Урсгал засвар	26,253,000.00	47,160,480.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**19,929,900.00**	**20,333,140.00**
210702	Дотоод албан томилолт	19,929,900.00	20,333,140.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**421,216,129.71**	**127,468,663.51**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	382,190,788.67	55,320,024.70
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2,380,000.00	1,568,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	435,000.00	141,900.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	391,615.58	90,800.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	142,225.00	55,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	730,000.00	5,000,000.00
210807	Газрын төлбөр	279,693.00	0
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	87,600.00	81,500.00
210810	Борлуулалт, маркетингийн зардал /ТӨҮГ/	1,375,200.00	2,193,318.00
210811	Ерөнхий ба удирдлагын зардал /ТӨҮГ/	4,667,800.00	25,331,129.73
210813	Бусад зардал /ТӨҮГ/	2,738,131.00	0
210814	Орлогын татварын зардал /ТӨҮГ/	25,798,076.46	37,686,991.08
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**554,331,796.35**	**579,144,090.22**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	345,099,558.24	391,761,577.24
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	23,998,360.00	21,548,650.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	185,233,878.11	165,833,862.98
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**1,926,309,474.94**	**2,538,638,317.12**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**19,466,100.00**	**95,147,032.50**
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	8,000,000.00	8,900,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	5,941,600.00	13,615,000.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	0	37,762,032.50
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,524,500.00	34,870,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**1,906,843,374.94**	**2,443,491,284.62**
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	1,802,594,500.00	2,295,574,360.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	104,148,874.94	147,916,924.62
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	100,000.00	0
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)**	**2,401,467,596.12**	**3,448,354,606.71**
V	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	**1,465,731,908.83**	**2,247,007,954.00**
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	6,250,000.04	0
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	1,434,999,447.40	2,247,007,954.00
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	24,482,461.39	0
VI	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)**	**935,735,687.29**	**1,201,346,652.71**

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
1	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	276,520,887.82	405,459,284.58	2,105,371,318.53	2,787,351,490.93
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-16,840,000.00	0	16,773,473.18	-66,526.82
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	259,680,887.82	405,459,284.58	2,122,144,791.71	2,787,284,964.11
7	Өмчид гарсан өөрчилөлт	37,994,000.00	0	0	37,994,000.00
8	Зарласан ногдол ашиг	0	0	0	0
9	Тайлант үеийн үр дүн	0	0	935,735,687.29	935,735,687.29
10	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	297,674,887.82	405,459,284.58	3,057,880,479.00	3,761,014,651.40
11	2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	297,674,887.82	405,459,284.58	3,057,880,479.00	3,761,014,651.40
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0	0	-33,933,238.44	-33,933,238.44
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	297,674,887.82	405,459,284.58	3,023,947,240.56	3,727,081,412.96
19	Тайлант үеийн үр дүн	0	0	1,201,346,652.71	1,201,346,652.71
20	2024 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	297,674,887.82	405,459,284.58	4,225,293,893.27	4,928,428,065.67

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**6,272,485,167.66**	**8,505,385,170.53**
11	**ТАТВАРЫН ОРЛОГО**	**1,483,373,386.94**	**2,018,564,446.01**
110	**Орлогын албан татвар**	**904,541,721.62**	**1,617,272,932.47**
1100	**Хувь хүний орлогын албан татвар**	**904,541,721.62**	**1,617,272,932.47**
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	832,949,480.81	1,220,158,286.52
110002	Үйл ажиллагааны орлого	7,627,022.03	11,475,694.88
110003	Хөрөнгийн орлого	59,384,223.64	78,938,097.24
110008	Шууд бус орлого	4,580,995.14	306,700,853.83
113	**Хөрөнгийн албан татвар**	**164,074,023.32**	**123,149,855.54**
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	23,064,423.32	24,710,355.54
113002	Бууны албан татвар	2,810,000.00	3,538,000.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	138,199,600.00	94,901,500.00
118	**Бусад татвар, төлбөр, хураамж**	**414,757,642.00**	**278,141,658.00**
1180	**Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж**	**5,795,900.00**	**5,687,280.00**
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	4,092,200.00	4,990,280.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	1,703,700.00	697,000.00
1181	**Газрын төлбөр**	**301,530,880.00**	**136,613,379.00**
118101	Газрын төлбөр	301,530,880.00	136,613,379.00
1182	**Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр**	**107,430,862.00**	**135,840,999.00**
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	500,000.00	0
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	222,000.00	243,756.00
118204	Байгалийн ургамлын нөөц ашигласны төлбөр	106,708,862.00	135,597,243.00
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**598,615,785.30**	**844,890,669.30**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**598,615,785.30**	**844,890,669.30**
120003	Торгуулийн орлого	53,860,000.00	61,316,868.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**81,044,265.00**	**72,414,138.85**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	80,944,265.00	72,414,138.85
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	100,000.00	0
120005	Түрээсийн орлого	6,323,500.00	8,698,000.00
120009	Бусад орлого	185,746,300.00	184,461,552.00
120013	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого /ТӨҮГ/	271,641,720.30	407,231,110.45
120017	Татаас, санхүүжилтийн орлого /ТӨҮГ/	0	110,769,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**4,190,495,995.42**	**5,641,930,055.22**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**1,536,230,000.00**	**2,237,877,800.00**
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	1,536,230,000.00	2,237,877,800.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**97,058,208.24**	**419,934,204.80**
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	5,000,000.00	182,320,000.00

131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	43,292,119.24	20,020,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	4,983,900.00	4,879,840.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	43,782,189.00	212,714,364.80
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**2,485,706,874.94**	**2,865,954,584.62**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,802,594,500.00	2,295,574,360.00
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	104,148,874.94	147,916,924.62
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	578,963,500.00	422,463,300.00
1330	**Төсвийн захирагчдаас**	**71,500,912.24**	**118,163,465.80**
133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	71,500,912.24	118,163,465.80
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**3,964,494,681.01**	**5,461,364,841.57**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**3,964,494,681.01**	**5,461,364,841.57**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**1,966,784,293.83**	**2,804,563,058.65**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**809,780,678.25**	**1,190,415,959.95**
210101	Үндсэн цалин	493,511,801.81	672,113,546.33
210102	Нэмэгдэл	200,361,701.98	405,313,200.59
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	18,013,534.52	48,707,567.21
210104	Урамшуулал	82,664,108.87	51,463,200.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	15,229,531.07	12,818,445.82
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**97,433,219.29**	**146,819,866.68**
210201	Тэтгэврийн даатгал	66,696,116.55	101,301,265.06
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,838,118.98	11,891,210.48
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,270,432.79	8,014,752.68
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,507,872.02	2,729,196.46
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	15,120,678.95	22,883,442.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**71,728,335.68**	**536,531,875.07**
210301	Гэрэл, цахилгаан	29,664,248.18	71,294,348.59
210302	Түлш, халаалт	41,464,087.50	455,522,026.48
210303	Цэвэр, бохир ус	600,000.00	9,715,500.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**124,128,086.84**	**212,683,381.95**
210401	Бичиг хэрэг	9,877,909.00	11,396,462.00
210402	Тээвэр, шатахуун	61,451,156.00	112,009,539.89
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,745,921.84	3,941,200.00
210404	Ном, хэвлэл	3,279,000.00	1,246,500.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,703,200.00	997,500.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,166,700.00	2,985,700.00
210409	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн мөнгө /ТӨҮГ/	21,562,600.00	45,143,980.00
210410	Бараа материал худалдан авахад төлсөн /ТӨҮГ/	15,341,600.00	34,962,500.06
2105	**Нормативт зардал**	**4,775,000.00**	**2,357,200.00**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	0	19,200.00
210502	Хоол, хүнс	745,000.00	0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,030,000.00	2,338,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**37,375,700.00**	**73,078,230.03**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	8,064,100.00	31,206,750.03
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,085,000.00	250,000.00
210604	Урсгал засвар	28,226,600.00	41,621,480.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**19,929,900.00**	**20,503,140.00**
210702	Дотоод албан томилолт	19,929,900.00	20,503,140.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**416,749,455.53**	**139,424,207.73**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	383,565,988.67	71,932,924.70

210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2,380,000.00	1,568,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	435,000.00	141,900.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	409,746.58	90,800.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	142,225.00	55,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	730,000.00	0
210807	Газрын төлбөр	279,693.00	0
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	87,600.00	81,500.00
210816	Татварын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/	25,798,076.46	37,686,991.08
210818	Бусад мөнгөн зарлага /ТӨҮГ/	2,921,125.82	27,867,091.95
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**384,883,918.24**	**482,749,197.24**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	356,623,868.24	461,499,547.24
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	28,260,050.00	21,249,650.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**1,997,710,387.18**	**2,656,801,782.92**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**19,466,100.00**	**95,147,032.50**
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	8,000,000.00	8,800,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	5,941,600.00	13,965,000.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	0	37,762,032.50
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,524,500.00	34,620,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**1,978,244,287.18**	**2,561,654,750.42**
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	1,802,594,500.00	2,295,574,360.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	104,148,874.94	147,916,924.62
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	71,500,912.24	118,163,465.80
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)**	**2,307,990,486.65**	**3,044,020,328.96**
V	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)**	**1,474,969,294.00**	**2,354,428,938.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**1,474,969,294.00**	**2,354,428,938.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**1,474,969,294.00**	**2,354,428,938.00**
220001	Барилга байгууламж	731,507,700.00	1,919,093,614.00
221001	Их засвар	149,775,666.00	0
222001	Тоног төхөөрөмж	249,131,715.00	98,629,070.00
223001	Бусад хөрөнгө	300,559,413.00	229,285,270.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	43,994,800.00	107,420,984.00
VI	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)**	**-1,474,969,294.00**	**-2,354,428,938.00**
VII	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН**	**-100,000,000.00**	**0**
23	**ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ**	**100,000,000.00**	**0**
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	100,000,000.00	0
VIII	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)**	**733,021,192.65**	**689,591,390.96**
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	433,992,497.13	1,167,013,689.78
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	1,167,013,689.78	1,856,605,080.74

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**6,210,561,900.00**	**4,301,698,089.38**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**2,230,164,700.00**	**2,054,690,135.38**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**2,103,000,200.00**	**1,959,543,102.88**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**1,011,260,700.00**	**961,098,288.78**
210101	Үндсэн цалин	507,054,500.00	505,033,363.32

210102	Нэмэгдэл	360,034,000.00	343,075,712.43
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	61,000,000.00	48,707,567.21
210104	Урамшуулал	56,252,200.00	51,463,200.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	26,920,000.00	12,818,445.82
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**132,657,500.00**	**116,365,429.11**
210201	Тэтгэврийн даатгал	90,207,200.00	80,592,247.51
210202	Тэтгэмжийн даатгал	10,612,600.00	9,454,855.47
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,490,000.00	6,065,668.68
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,122,500.00	2,241,925.46
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	21,225,200.00	18,010,731.99
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**473,272,800.00**	**449,246,472.29**
210301	Гэрэл, цахилгаан	47,300,000.00	44,354,945.92
210302	Түлш, халаалт	405,372,800.00	395,456,026.37
210303	Цэвэр, бохир ус	20,600,000.00	9,435,500.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**61,623,900.00**	**60,569,618.00**
210401	Бичиг хэрэг	11,094,200.00	11,036,462.00
210402	Тээвэр, шатахуун	40,480,000.00	40,475,456.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,828,000.00	3,828,000.00
210404	Ном, хэвлэл	1,855,000.00	1,246,500.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,200,000.00	997,500.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,166,700.00	2,985,700.00
2105	**Нормативт зардал**	**750,000.00**	**750,000.00**
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	750,000.00	750,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**72,125,000.00**	**68,492,480.00**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	23,500,000.00	23,484,700.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	750,000.00	250,000.00
210604	Урсгал засвар	47,875,000.00	44,757,780.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**15,656,800.00**	**15,344,340.00**
210702	Дотоод албан томилолт	15,656,800.00	15,344,340.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**81,476,500.00**	**69,188,954.70**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	78,276,500.00	68,927,554.70
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,200,000.00	0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	750,000.00	141,900.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	400,000.00	64,500.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	150,000.00	55,000.00
210807	Газрын төлбөр	500,000.00	0
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	100,000.00	0
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	100,000.00	0
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**254,177,000.00**	**218,487,520.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	213,793,500.00	183,829,870.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	40,383,500.00	34,657,650.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**127,164,500.00**	**95,147,032.50**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**127,164,500.00**	**95,147,032.50**
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	8,800,000.00	8,800,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	19,000,000.00	13,965,000.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	37,764,500.00	37,762,032.50
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	61,600,000.00	34,620,000.00
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**3,715,755,500.00**	**2,247,007,954.00**
220001	Барилга байгууламж	2,878,381,200.00	1,919,093,614.00

222001	Тоног төхөөрөмж	100,000,000.00	98,629,070.00
223001	Бусад хөрөнгө	737,374,300.00	229,285,270.00
23	**ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ**	**264,641,700.00**	**0**
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	264,641,700.00	0
III	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**6,210,561,900.00**	**4,457,949,374.23**
31	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**2,477,186,500.00**	**2,237,877,800.00**
310004	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	2,477,186,500.00	2,237,877,800.00
32	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**2,990,947,800.00**	**2,147,657,435.38**
320001	Орон нутгийн төсвөөс	2,990,947,800.00	2,147,657,435.38
35	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	**742,427,600.00**	**72,414,138.85**
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	168,084,800.00	72,414,138.85
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	574,342,800.00	0
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0	514,446,425.94
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0	670,697,710.79

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	ТЗ цэвэр дүн
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**419,934,204.80**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**419,934,204.80**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**301,770,739.00**
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**19,024,920.00**
210402	Тээвэр, шатахуун	19,024,920.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**1,020,000.00**
210702	Дотоод албан томилолт	1,020,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**11,192,054.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	11,192,054.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**270,533,765.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	270,533,765.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**118,163,465.80**
2133	**Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**118,163,465.80**
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	118,163,465.80
I	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**419,934,204.80**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**419,934,204.80**
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	182,320,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	20,020,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	4,879,840.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	212,714,364.80

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 4 зөрчил[1] илэрсэнд 1 албан шаардлага, 3 зөвлөмж хүргүүллээ.

5.1 Албан шаардлага

5.1.1 *Илрүүлэлт:*

Төр хувийн хэвшлийн түншлэлийн хүрээнд нутгийн захиргааны байгууллагатай хамтран ажиллах гэрээний дагуу ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч аж ахуйн нэгжээс орох ИТХ-аар баталсан татварын бус орлого 446.1 сая төгрөгөөр тасарч, төлөвлөсөн хөтөлбөр арга хэмжээ хэрэгжихгүй байх эрсдэлтэй асуудал үүсэж байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.2.1/хуулийн дагуу улс, орон нутгийн төсөвт оруулах болон тухайн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх), Нутгийн захиргааны байгууллагатай хамтран ажиллах гэрээнд заасан үүргээ биелүүлээгүй байна

5.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

Орлоготой холбоотой асуудал

5.2.1 *Илрүүлэлт:*

Хоршоо хөгжүүлэх сангийн зардлын гүйцэтгэл 41 хувьтай буюу төлөвлөсөн хэмжээнд хүрээгүй, хэрэгжилт хангалтгүй байна. Энэ нь сангаас хөнгөлөлттэй зээл авах хүсэлт ирүүлсэн төсөл, арга хэмжээнүүд нь Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайдын 2021 оны А/361 дүгээр тушаалаар баталсан “Хоршоо хөгжүүлэх сангаас хөнгөлөлттэй зээл олгох, сонгон шалгаруулах, эргэн төлүүлэх, хяналт тавих журам”-ын 5, 6.3, 6.4 дэх заалтад заасан шалгуур үзүүлэлтүүдийг хангаагүйгээс сонгон шалгаруулалт зохион байгуулагдаагүйтэй холбоотой. Үүний улмаас тус сангийн хүрээнд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн арга хэмжээ бүрэн хэрэгжээгүй, хөтөлбөрийн зорилго, хүрэх үр дүнд сөргөөр нөлөөлөх нөхцөл бүрдсэн байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайдын 2021 оны А/361 дугаар тушаалаар баталсан “Хоршоо хөгжүүлэх сангаас хөнгөлөлттэй зээл олгох, сонгон шалгаруулах, эргэн төлүүлэх, хяналт тавих журам”-ыг иргэдэд сурталчлан таниулж, мэдээлэл хүргэж, ХХС-ийн хөрөнгийг үр дүнг дээшлүүлэх

5.2.2 *Илрүүлэлт:*

Төсвийн санхүүжилтийн болон зарцуулалтын эрх олгох, төлбөр тооцоог гүйцэтгэх, төсвийн гүйцэтгэлийн сарын мэдээг тайлагнахтай холбогдсон үйл ажиллагааг хангалтгүй хэрэгжүүлжээ. Энэ нь Засгийн газрын 2023 оны 444 дугаар тогтоол "Төрийн сангийн үйл ажиллагааны журам"-ын 2.6.1, 4.4.4 дэх заалтыг сар бүр тогтмол хэрэгжүүлээгүйгээс жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан мэдээ үнэн зөв хуулийн хугацаанд тайлагнах нөхцөл бүрдэхэд хүндрэл үүсэж байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Засгийн газрын 2023 оны 444 дугаар тогтоол "Төрийн сангийн үйл ажиллагааны журам"-ын дагуу зардлын санхүүжилтийн эрх нээлгэх хүсэлтийг жил сарын төлөвлөгөөтэй, төсвийн

[1] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

гүйцэтгэлийн мэдээг сар бүрийн хэлбэлзэлтэй, тулгаж журамд заасан хугацаанд үнэн зөв гаргуулж хэвших.

5.2.3 Илрүүлэлт:

Албан ажлын автомашинуудад мэдээлэл, хяналтын төхөөрөмж буюу GPS суурилуулаагүй нь Монгол Улсын сайд, Засгийн газрын хэрэг эрхлэх газрын дарга, сангийн сайдын 2022.12.23-ны өдрийн 95/260 дугаартай хамтарсан тушаалаар батлагдсан "Төрийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдийн албан ажлын хэрэгцээнд автомашин ашиглах нийтлэг журам"-ын 4.2 дахь "Алба ажлын автомашин нь Авто тээврийн хэрэгслийн техникийн байдалд тавих ерөнхий шаардлага MNS 4598 стандартын шаардлагыг хангасан байна." заалт, Авто тээврийн хэрэгслийн техникийн байдалд тавих ерөнхий шаардлага MNS 4598 стандартын 8.4.3, 11.1 дэх заалттай нийцэхгүй байна. Албан ажлын автомашинуудад GPS суурилуулаагүй нь шатахууны зардалд хэмнэлт бий болохгүй байх сөрөг үр дагавартай байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Албан ажлын автомашинуудад MNS 4598 стандартад заасан мэдээлэл, хяналтын төхөөрөмж буюу GPS суурилуулж, жолоочийн тооцооны хуудаст автомашины явсан маршрутыг жолоочоор GPS-ийн мэдээлэлд үндэслэн дэлгэрэнгүй бичүүлж, хяналт тавьж, шатахууны зардалд хэмнэлт бий болгож ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2025 оны 09 дүгээр сарын 15-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл /сая төгрөгөөр/												
Алдааны товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Эрдэнэцагаан ТТЗ	4	446.1			1	446.1	3	0				
Дүн	4	446.1			1	446.1	3	0				